

19.I001274

Gemeente Oirschot

Raadsbesluit

Vergadering: Gemeenteraad Oirschot
Vergaderdatum: 22 oktober 2019
Registratienummer: 2019/46

De raad der gemeente Oirschot;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 1 oktober 2019;
gegeven de agendering door het Presidium d.d. 1 oktober 2019;

besluit:

1. Als perspectief voor de toekomst van het sociaal domein de principe keuze te maken om uit te gaan van het principe van eigen regie en daarbij de volgende uitgangspunten te hanteren:
 - De basis van het sociaal domein wordt gevormd door de gemeente Oirschot. Vanuit deze basis bekijken we welke taken we zelf kunnen uitvoeren en voor welke taken bovenlokale samenwerking nodig is of meerwaarde biedt.
 - Daar waar bovenlokale samenwerking op onderdelen nodig is of meerwaarde biedt, zien we de gemeente Best als meest logische primaire samenwerkingspartner en de gemeenten Best en Veldhoven als meest logische subregionale samenwerkingspartners.
 - Voor bovenlokale samenwerking binnen het sociaal domein kiezen we zo min mogelijk voor samenwerking binnen gemeenschappelijke regelingen. Dienstverleningsovereenkomsten of netwerksamenwerking bieden de meeste mogelijkheden vanuit de eigen regie gedachte.
 - Samenwerking in een bovenliggend groter schaalverband blijft altijd mogelijk.
2. Het college van B&W opdracht te geven verder onderzoek te doen naar de (praktische) haalbaarheid en uitvoerbaarheid van het onder punt 1 beschreven toekomstperspectief, waarin ook de eerder gestelde punten uit het amendement van oktober 2018 worden meegenomen.
3. Op basis hiervan uiterlijk in mei 2020 een definitief besluit te nemen over de toekomst van het sociaal domein.
4. Een krediet van € 99.680, waarvan € 36.860 in 2019 en € 62.820 in 2020, beschikbaar te stellen voor de uitvoering van punt 2 en dit te dekken uit de algemene reserve.
5. De begroting 2019 en 2020 overeenkomstig te wijzigen conform de ter inzage liggende begrotingswijziging.

19.I001274

Gemeente Oirschot

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Oirschot van 22 oktober 2019,

De gemeenteraad,

Han Struijs,
griffier

Judith Keijzers-Verschelling,
voorzitter

19.I001274

Gemeente Oirschot

Raadsvoorstel

Vergadering: Gemeenteraad Oirschot
Vergaderdatum: 22 oktober 2019
Registratienummer: 2019/46
Agendapunt nummer: 11

Onderwerp

Toekomstperspectief sociaal domein

Voorstel

1. Als perspectief voor de toekomst van het sociaal domein de principe keuze te maken om uit te gaan van het principe van eigen regie en daarbij de volgende uitgangspunten te hanteren:
 - De basis van het sociaal domein wordt gevormd door de gemeente Oirschot. Vanuit deze basis bekijken we welke taken we zelf kunnen uitvoeren en voor welke taken bovenlokale samenwerking nodig is of meerwaarde biedt.
 - Daar waar bovenlokale samenwerking op onderdelen nodig is of meerwaarde biedt, zien we de gemeente Best als meest logische primaire samenwerkingspartner en de gemeenten Best en Veldhoven als meest logische subregionale samenwerkingspartners.
 - Voor bovenlokale samenwerking binnen het sociaal domein kiezen we zo min mogelijk voor samenwerking binnen gemeenschappelijke regelingen. Dienstverleningsovereenkomsten of netwerksamenwerking bieden de meeste mogelijkheden vanuit de eigen regie gedachte.
 - Samenwerking in een bovenliggend groter schaalverband blijft altijd mogelijk.
2. Het college van B&W opdracht te geven verder onderzoek te doen naar de (praktische) haalbaarheid en uitvoerbaarheid van het onder punt 1 beschreven toekomstperspectief, waarin ook de eerder gestelde punten uit het amendement van oktober 2018 worden meegenomen.
3. Op basis hiervan uiterlijk in mei 2020 een definitief besluit te nemen over de toekomst van het sociaal domein.
4. Een krediet van € 99.680, waarvan € 36.860 in 2019 en € 62.820 in 2020, beschikbaar te stellen voor de uitvoering van punt 2 en dit te dekken uit de algemene reserve.
5. De begroting 2019 en 2020 overeenkomstig te wijzigen conform de ter inzage liggende begrotingswijziging.

19.I001274

Gemeente Oirschot

Aanleiding

In november 2017 nam de gemeenteraad een besluit over de bestuurlijke toekomst van de gemeente Oirschot. De raad koos unaniem voor het behoud van onze zelfstandige positie met als stip op de horizon een grote stadsregio Eindhoven. Het principe van niet-vrijblijvende thematische netwerksamenwerking bleef een leidend principe, met als voorwaarde dat we een duidelijke keuze maken in samenwerkingspartners voor elk bovenlokaal thema. Als uitvoering van dit besluit nam de raad eind oktober 2018 een besluit in het kader van deze netwerksamenwerking; per thema werd een keuze gemaakt voor één samenwerkingspartner of –verband. Voor het sociaal domein werd deze keuze (nog) niet gemaakt. De raad gaf het college opdracht onafhankelijk onderzoek uit te laten voeren naar de toekomst van het sociaal domein om op basis van de resultaten van dit onderzoek ook voor dit thema een keuze te kunnen maken.

In de periode januari tot en met juni 2019 vond onafhankelijk onderzoek plaats naar de toekomst van het sociaal domein door de Strategie Centrale uit Tilburg. Zoals besproken met de raadsklankbordgroep werd het onderzoek daarbij in fasen opgedeeld. Onderliggend adviesrapport en raadsvoorstel hebben betrekking op de eerste fase van het onderzoek met als basis de kaders zoals gesteld door de raad. De eerste fase van het onderzoek wordt afgesloten middels een principe-keuze door de gemeenteraad over de toekomst van het sociaal domein. Aanvullende uitgangspunten die door de raad middels een amendement zijn toegevoegd, komen aan bod in de vervolgfase.

Op basis van de kaders, toetsingscriteria en door middel van deskresearch en gesprekken met interne en externe partijen heeft de Strategie Centrale een onafhankelijk advies uitgebracht, zoals verwoord in het bijgevoegde onderzoeksrapport. Op basis van de gekozen uitgangspunten wordt in dit advies een alternatief scenario gepresenteerd en geadviseerd waarin het principe van eigen regie leidend is. De basis wordt daarmee gelegd bij de gemeente zelf waarbij op onderdelen samenwerking met de gemeente Best voor de hand ligt.

Dit advies van de Strategie Centrale en het advies van de Adviesraad Zorg en Samenleving overwegende, legt het college met het onderliggende raadsvoorstel een advies voor aan de gemeenteraad voor de toekomst van het sociaal domein. Het college vraagt de raad, als afsluiting van fase 1, een principekeuze te maken voor een toekomstscenario en opdracht te geven voor de verdere uitwerking en toetsing hiervan.

Argumenten

1.1 Een principebesluit is nodig gezien de huidige situatie en complexiteit van het sociaal domein.

We hebben in 2014 met de vaststelling van het sociaal beleidskader gekozen voor een integrale visie op het sociaal domein. In deze visie kiezen we voor een integrale benadering van jeugd, Wmo, participatie, welzijn en aanpalende beleidsterreinen zoals onderwijs en veiligheid vanuit de gedachte dat we onze inwoners op deze manier het meest optimaal kunnen ondersteunen.

19.I001274

Gemeente Oirschot

Met het onderbrengen van het sociaal domein onder één hoofdaannemer in 2018 hebben we verder invulling gegeven aan deze integrale benadering. De huidige organisatie van het sociaal is in de praktijk echter dusdanig complex georganiseerd dat dit de uitvoering en doorontwikkeling van deze integrale visie belemmert en we onze inwoners (nog) niet optimaal kunnen ondersteunen. We werken op verschillende niveaus samen in meerdere samenwerkingsverbanden en hebben een onduidelijke en in sommige gevallen kwetsbare positie ten opzichte van bovenliggende gremia. Dit heeft ertoe geleid dat we onvoldoende regie kunnen voeren en sturing kunnen geven aan onze integrale visie en onze beleidsdoelen. Ook de resultaten van het onderzoek van de Strategie Centrale leiden tot dezelfde conclusie; de organisatie van het sociaal domein vraagt om richtinggevende keuzes op korte termijn. Daarbij is een eenduidige bestuurlijke en ambtelijke focus voor de uitvoering, beleidsontwikkeling én strategische afstemming noodzakelijk.

1.2 Een besluit is nodig in relatie tot de perspectiefnota en meerjarenbegroting.

Medio 2018 stelde de raad een raadsbreed beleidsprogramma vast met daarin ambities voor de periode 2018-2022. Inmiddels is gebleken dat de uitvoering van dit programma in relatie tot de (meerjaren)begroting financieel gezien vraagt om keuzes. De raad wil daarom komen tot een perspectiefnota met een financieel perspectief 2020-2030. Tegelijkertijd moeten op korte termijn structurele bezuinigingen worden doorgevoerd om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting. In dit kader moet ook binnen het sociaal domein gezocht worden naar structurele kostenbesparingen. Dit pleit voor het maken van duidelijke keuzes in positionering en samenwerking. Enerzijds kunnen we hierdoor komen tot een minder complexe en efficiëntere organisatie waarmee we op langere termijn kunnen besparen op bedrijfsvoering kosten. Anderzijds kunnen we door het maken van keuzes doorpakken op de doorontwikkeling van het sociaal domein en wordt voor onze ketenpartners duidelijker wat wij van hen verwachten. Door op korte termijn extra in te zetten op preventie verwachten we op langere termijn te kunnen besparen op kosten voor (dure) specialistische zorg.

1.3 We geven met dit principebesluit richting en focus voor de toekomst van het sociaal domein. Vanuit dit perspectief kunnen we de aanvullende raadsaders uit het amendement onderzoeken.

De raad stelde een aantal algemene kaders vast voor het onderzoek naar de toekomst van het sociaal domein; we houden vast aan het huidige beleid en de huidige organisatie met daarin één integrale, lokale toegang tot zorg, welzijn en ondersteuning via WIJzer. De raad benoemde daarbij drie mogelijke toekomstscenario's: de Kempen, Dommelvallei of samenwerking met Best en Veldhoven (BOV). Aanvullend op deze kaders stelde de raad met een amendement een aantal voorwaarden vast waaraan de beoogde toekomstige samenwerking moet voldoen.

19.1001274

De raad stelde in dit amendement dat “de samenwerking geschikt wordt ervaren als gemeenten samen met ons bereid zijn om:

- Met steun van de gemeenteraden alle taken voor het sociale domein samen op te pakken.
- Beleid, uitvoering en backoffice samen op te pakken, waarbij alle backofficetaken voor de consistentie ondergebracht gaan worden in een gezamenlijke gemeenschappelijke regeling.
- Te investeren in een uniforme geïntegreerde afstemming tussen werkgeversbenadering, Sociale Zaken en Participatiebedrijf voor het totale samenwerkingsgebied.
- Toe te werken naar één gemeenschappelijke werkgeversbenadering die door alle ondernemersverenigingen en gemeenteraden ondersteund kan worden”.

Zoals bij de start van het proces met de raadsklankbordgroep werd gedeeld, is het onderzoek opgedeeld in fasen. In de eerste fase, resulterend in een principebesluit, staan de algemene raadsaders centraal. De aanvullende voorwaarden uit het amendement komen, op advies van het onderzoeksbureau, aan bod in de vervolgfase. Het eerder meenemen van deze voorwaarden is praktisch onmogelijk. We kunnen enerzijds niet van alle in de scenario's benoemde partners verwachten dat zij een besluit nemen of intentie uitspreken over mogelijke samenwerking met Oirschot voordat wij zelf een duidelijke, richtinggevende keuze gemaakt hebben. Anderzijds zou een dergelijk proces dusdanig complex worden en om een grote hoeveelheid bestuurlijke gesprekken vragen dat dit een substantieel effect heeft op de doorlooptijd en kosten van het onderzoek.

1.4 Uit de resultaten van het onafhankelijk onderzoek naar de toekomst van het sociaal domein blijkt het alternatief scenario 'eigen regie' het beste te passen bij de door de raad gestelde kaders voor de toekomst van het sociaal domein en de beste kansen te bieden voor een optimale dienstverlening aan onze inwoners. In het onafhankelijk onderzoek wordt geconcludeerd dat in geen van de door de raad benoemde scenario's volledig invulling gegeven kan worden aan de door de raad gestelde algemene kaders. Er wordt een alternatief scenario gepresenteerd dat een oplossing kan bieden voor de huidige problematiek, aansluit bij de gestelde raadsaders en de mogelijkheid biedt om meer sturing te geven en regie te voeren op het sociaal domein. In dit scenario gaan we uit van het leidend principe van eigen regie op het sociaal domein. Op de in het onderzoek getoetste onderdelen biedt dit scenario de beste kansen voor een optimale dienstverlening aan inwoners en een efficiënte organisatie van het sociaal domein. Concreet betekent dit scenario dat het sociaal domein in basis wordt belegd bij de gemeente. Vanuit deze basis bekijken we in hoeverre samenwerking met andere partijen of samenwerkingsverbanden op onderdelen meerwaarde biedt. Dit kan zowel (onderdelen van) bedrijfsvoering en backoffice betreffen als beleidsontwikkeling en strategische afstemming. Samenwerking vindt zoveel mogelijk plaats op basis van dienstverleningsovereenkomsten of netwerksamenwerking. Randvoorwaardelijk daarbij is het helder invullen van de rol van opdrachtgever en opdrachtnemer.

19.I001274

Gemeente Oirschot

Samenvattend wordt in het onderzoeksrapport gesteld dat in het scenario eigen regie de gemeente maximaal invloed kan uitoefenen op strategie en visieontwikkeling. De integrale visie zoals die door de raad is vastgesteld krijgt in dit scenario volop de ruimte om verder doorontwikkeld te worden. De bestaande integrale toegang via WIJzer blijft bestaan en kan verder uitgebouwd worden op basis van het huidige beleid en de transformatiegedachte. Er kan gewerkt blijven worden met het reeds opgebouwde netwerk van vrijwilligers en professionals in de 0^e, 1ste en 2de lijn. De gemeente krijgt meer grip op de backoffice waarmee een oplossing wordt geboden voor de huidige afstemmingsproblemen. Voor onderdelen waar samenwerking in dit scenario meerwaarde biedt, kan gewerkt worden met dienstverleningsovereenkomsten waardoor duurzaam gestuurd kan worden op kwaliteit en het leveren van maatwerk en de invloed van de gemeente optimaal is. Met het scenario eigen regie en de keuze voor dienstverleningsovereenkomsten is de gemeente flexibel en kan beter en eenvoudiger geanticipeerd worden op ontwikkelingen om ons heen. Het sociale domein en alle daarin opererende samenwerkingsverbanden zijn immers voortdurend in beweging en kennen een sterke bestuurlijke en inhoudelijke dynamiek. Met een keuze voor een scenario waarin het principe van eigen regie leidend is, kan de gemeente meer grip, meer monitoring- en sturingsmogelijkheden krijgen en is de gemeente beter in staat regie te voeren op het gehele sociale domein.

Naast de beschreven voordelen kent dit scenario een aantal aandachtspunten die meegenomen worden bij de verdere uitwerking in de vervolgfase. Deze aandachtspunten beschrijven we in de paragraaf risico's.

1.5 Het scenario eigen regie vraagt om een keuze voor een primaire partner en subregio.

Het principe van 'eigen regie' betekent niet dat geen intergemeentelijke samenwerking plaatsvindt. Het betekent wel dat we per onderdeel pragmatisch bekijken in hoeverre we dit zelf kunnen uitvoeren of dat samenwerking nodig is en/of meerwaarde heeft (op basis van dienstverleningsovereenkomsten of praktische werkafspraken). Om te voorkomen dat we vanuit dit principe opnieuw toe gaan naar een situatie waarin we op allerlei niveaus met allerlei verschillende samenwerkingspartners samenwerken, achten we het noodzakelijk om een keuze te maken voor een primaire samenwerkingspartner. Daarnaast vraagt samenwerking in de regio om een keuze voor deelname in een subregio. Diverse onderdelen, zoals jeugdzorg en de inkoop van Wmo, worden zowel bestuurlijk als ambtelijk afgestemd in subregio's. Om te voorkomen dat we hier als Oirschot alleen in komen te staan en daarmee (te) kwetsbaar worden achten we een keuze voor een subregio, gerelateerd aan de keuze voor een primaire samenwerkingspartner, noodzakelijk.

1.6 Op basis van het onderzoek en advies van de Strategie Centrale lijkt samenwerking met de gemeente Best en de subregio BOV de meeste kansen te bieden.

De raad stelde in 2018 dat we in het kader van de toekomst van het sociaal domein vasthouden aan het huidige beleid en de huidige organisatie met daarin één integrale toegang tot zorg, welzijn en ondersteuning via WIJzer.

19.I001274

Vanuit dit kader wordt in het adviesrapport de potentiële samenwerking met zowel Best als met de Dommelvallei als kansrijk omschreven. Voor beide geldt dat de visie en inhoudelijke beleidsontwikkeling veel overeenkomsten vertonen met Oirschot, in tegenstelling tot de Kempen. In beide gevallen (Best en Dommelvallei) kan de integrale toegang in de huidige vorm blijven bestaan en kan een verdere doorontwikkeling plaatsvinden. Een keuze voor Best als primaire partner (in plaats van de Dommelvallei) en samenwerking in de subregio BOV kan in dit kader als volgt beargumenteerd worden:

- Er is reeds sprake van een constructieve bestuurlijke en ambtelijke samenwerking tussen Oirschot, Best en Veldhoven binnen het sociaal domein. De samenwerking kan vanuit deze bestaande basis verder uitgebouwd worden. We benoemen de gemeente Best daarbij als primaire partner. Daarnaast zien we kansen voor (de continuering van) samenwerking binnen de BOV-regio. Samenwerking met de gemeente Veldhoven heeft in dit kader met name betrekking op beleidsontwikkeling en strategische afstemming binnen het sociaal domein. Veldhoven ziet op dit moment weinig kansen voor operationele samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering, frontoffice en/of backoffice, maar ziet duidelijk meerwaarde in (de continuering van) samenwerking op beleidsmatig en bestuurlijk niveau¹.
- De gemeente Best is geografisch gezien een logische partner voor Oirschot.
- Er is sprake van een bepaalde mate van sociaal-culturele en historische samenhang tussen beide gemeenten en hun inwoners.
- Vanuit het perspectief van onze inwoners is een samenwerking met de gemeente Best logisch. Uit eerdere onderzoeken in het kader van bestuurlijke toekomst bleek dat inwoners veelal zijn gericht op het stedelijk gebied, waaronder Best en Eindhoven. Inwoners zijn in veel mindere mate gericht op gemeenten in de Dommelvallei of de Kempen.
- We hebben als Oirschot voor verschillende thema's reeds te maken met een complexe externe omgeving met een veelvoud aan samenwerkingspartners. Een keuze voor de Dommelvallei zou betekenen dat hier een nieuwe partner aan wordt toegevoegd waarmee de complexiteit van regionale samenwerking toeneemt.

1.7 Het is op dit moment nog te vroeg om keuzes te maken over de (continuering van) deelname van Oirschot in de gemeenschappelijke regeling WSD.

Uitgaande van het principe van eigen regie vormt de gemeente Oirschot de basis van het sociaal domein. Vanuit deze basis bekijken we op welke onderdelen samenwerking nodig is of meerwaarde biedt. Vanuit deze gedachte is het niet logisch om voor het onderdeel participatie nu al keuzes te maken over het wel of niet (continuëren van) deelname in de gemeenschappelijke regeling WSD.

¹ In het rapport van de Strategie Centrale is de analyse van mogelijke samenwerking met de gemeente Veldhoven met name gebaseerd op samenwerking in de uitvoering (bedrijfsvoering en backoffice). Zoals in het rapport is aangegeven ziet Veldhoven op dit moment geen aanleiding om deze meer praktische taken in samenwerking op te pakken. Veldhoven heeft echter wel aangegeven veel meerwaarde te zien en open te staan voor de continuering van de reeds goed lopende samenwerking in de BOV regio op beleids- en bestuurlijk niveau.

19.I001274

Bovendien vindt op dit moment een separaat onderzoek naar de prototypes WSD plaats waarvan de resultaten nog niet bekend zijn. Ook zijn de financiële, personele en juridische consequenties van een eventuele uittreding uit de gemeenschappelijke regeling WSD (en mogelijke intredingskosten of kosten voor dienstverlenings-overeenkomsten in een andere regeling of organisatie) nog onvoldoende in beeld. Logischerwijs wachten we de resultaten van dit onderzoek af en nemen we de keuze over de WSD mee in de besluitvorming ter afronding van fase 2. Het standpunt van het college wijkt in deze af van het advies zoals opgesteld door de Strategie Centrale. Wel merken we hierbij op dat continuering van deelname in de WSD op basis van de huidige informatie in basis logisch lijkt. De (innovatieve) werkwijze en visie van de WSD sluit aan bij onze integrale visie, de oriëntatie van de WSD sluit aan bij de economische focus van onze inwoners en de WSD is goed aangesloten in de arbeidsmarktregio en in de lobby met Ministerie. Ook de gemeente Best participeert in de gemeenschappelijke regeling WSD.

2.1 Om de praktische haalbaarheid en uitvoerbaarheid van het voorkeursscenario verder te toetsen is nader onderzoek nodig.

Door het maken van een principe keuze geeft de raad richting en perspectief aan de toekomst van het sociaal domein. Er wordt een gewenst toekomstperspectief, een stip op de horizon, vastgesteld. Nader onderzoek (fase 2) is nodig om de praktische haalbaarheid en het draagvlak bij de beoogde partnergemeente(n) te toetsen. In deze fase werken we de contouren van het scenario eigen regie verder uit en brengen we in beeld welke taken we idealiter zelf doen en voor welke taken we samenwerking zoeken met partners zoals de LEV-groep en de gemeente Best (en Veldhoven). We brengen de financiële, personele en juridische gevolgen in beeld en toetsen de aanvullende voorwaarden uit het amendement:

“Samenwerking met gemeenten geschikt wordt ervaren als gemeenten samen met ons bereid zijn om:

- Met steun van de gemeenteraden alle taken voor het sociale domein (incl. jeugdzorg) samen op te pakken.
- Beleid, uitvoering en backoffice samen op te pakken, waarbij alle backofficetaken voor de consistentie ondergebracht gaan worden in een gezamenlijke gemeenschappelijke regeling².
- Te investeren in een uniforme geïntegreerde afstemming tussen werkgeversbenadering, Sociale Zaken en Participatiebedrijf voor het totale samenwerkingsgebied.
- Toe te werken naar één gemeenschappelijke werkgeversbandering die door alle ondernemersverenigingen en gemeenteraden ondersteund kan worden”.

De precieze onderzoeksopdracht voor deze fase stellen we in overleg met de raadsklankbordgroep vast.

² In het scenario eigen regie werken we zoveel mogelijk vanuit dienstverleningsovereenkomsten in plaats van gemeenschappelijke regelingen. We kunnen daarom op voorhand signaleren dat punt 2 van de aanvullende voorwaarden uit het amendement en het principe van eigen regie niet geheel in lijn met elkaar liggen. Een verdere uitwerking hiervan volgt in fase 2.

19.I001274

Op basis van de resultaten van deze fase kan de raad in mei 2020 een definitief besluit nemen over de toekomst van het sociaal domein. In daaropvolgende fasen werken we toe naar een implementatieplan en geven we vorm aan de nieuwe situatie.

Fase	Resultaat fase	Planning
1 Onafhankelijk onderzoek toekomst sociaal domein	Principe besluit raad	jan-sept 2019
2 Vervolgonderzoek (draagvlak en haalbaarheid)	Definitief besluit raad	okt 2019 - mei 2020
3 Opstellen implementatieplan	Implementatieplan	juni – eind 2020
4 Implementatiefase	Implementatie	2021

3.1 Pas nadat de resultaten uit het vervolgonderzoek duidelijk zijn kan de raad een definitief besluit nemen over de toekomst van het sociaal domein en kunnen we starten met het opstellen van een concreet implementatieplan.

In het vervolgonderzoek worden de financiële, juridische en personele consequenties van het scenario eigen regie in kaart gebracht. Daarnaast wordt het draagvlak bij de beoogde samenwerkingspartner(s) bestuurlijk getoetst. Ook wordt bekeken in hoeverre in dit scenario voldaan kan worden aan de door de raad gestelde aanvullende voorwaarden. Pas nadat alle gegevens bekend zijn kan de raad een definitief besluit nemen over het gewenste toekomstperspectief voor het sociaal domein.

4.1 De benodigde extra middelen voor het doen van vervolgonderzoek (fase 2) zijn niet opgenomen in de (meerjaren)begroting.

Het doen van vervolgonderzoek naar de (praktische) haalbaarheid en toetsing van draagvlak vraagt om een extra inzet van (ambtelijke dan wel externe) capaciteit en advieskosten in de periode oktober 2019 tot en met mei 2020. Deze middelen zijn niet opgenomen in de meerjarenbegroting. We verzoeken de raad daarom een bedrag van € 99.680 uit de algemene reserve beschikbaar te stellen.

5.1 Door de begrotingswijziging vast te stellen, komen de benodigde middelen beschikbaar.

Als de raad besluit tot de beschikbaarstelling van het benodigde budget moet dit met een begrotingswijziging verwerkt worden in de huidige begroting. Daarna zijn de middelen beschikbaar.

Risico's

Het nemen van een principe besluit over de toekomst van het sociaal domein brengt een aantal risico's en aandachtspunten met zich mee:

- Op basis van de resultaten van het onafhankelijk onderzoek is de verwachting dat het scenario eigen regie een realistisch toekomstperspectief biedt. Uit verder onderzoek kan in theorie echter blijken dat het voorkeursscenario in de praktijk niet realiseerbaar is.

19.I001274

Gemeente Oirschot

Dit kan komen door financiële, personele of juridische consequenties, onvoorziene ontwikkelingen in de regio of een mogelijk gebrek aan draagvlak bij de beoogde samenwerkingspartner(s). Op dit moment zijn deze consequenties nog onvoldoende in beeld. Zo zijn kosten verbonden aan eventuele uittreding uit gemeenschappelijke regelingen en het afsluiten van dienstverleningsovereenkomsten. Genoemde consequenties worden in fase twee in beeld gebracht en kunnen daarmee door de gemeenteraad meegewogen worden in de definitieve besluitvorming.

- Het scenario eigen regie kent een aantal aandachtspunten en randvoorwaarden die extra aandacht verdienen in het vervolgproces. In het rapport van de Strategie Centrale worden onder andere personele kwetsbaarheid, het zijn van een minder sterke gesprekspartner voor inkooporganisaties en zorgaanbieders, het gebrek aan kennisdeling en de behoefte aan ambtelijke kwaliteit en kwantiteit genoemd. In fase 2 en 3 brengen we in beeld op welke manier we met deze aandachtspunten omgaan.
- De vervolgfases zijn complex en vragen om een aanzienlijke (tijdelijke) personele en financiële investering. Deze kosten zijn nog niet meegenomen in de meerjarenbegroting. Daarnaast brengt de implementatiefase (fase 4) implementatiekosten met zich mee die nog niet zijn opgenomen in de meerjarenbegroting. Bij de definitieve besluitvorming in mei 2020 nemen we een kredietaanvraag voor fase 3 mee.
- Met het nemen van een principe besluit geven we een signaal af richting onze externe omgeving. We kiezen voor een scenario met daarin een primaire samenwerkingspartner en maken een keuze voor een subregio. Uitgaande van definitieve besluitvorming die in lijn ligt met het voorgestelde principebesluit nemen we als gevolg daarvan op termijn afscheid van een aantal bestaande samenwerkingsverbanden en partners. Dit kan gevolgen hebben voor de relatie met bestaande samenwerkingspartners, de door hen geleverde diensten en de kosten daarvan.

Kosten en dekking

Het doen van vervolgonderzoek (fase 2) in de periode oktober 2019 tot en met mei 2020 brengt niet-voorziene kosten met zich mee. Dit betreft kosten voor een externe dan wel ambtelijke projectleider, de ambtelijke inzet van diverse afdelingen van de gemeente en incidentele kosten voor extern (financieel en juridisch) advies. Deze kosten zijn in het hiernavolgende schema weergegeven. Mocht gedurende het proces blijken dat het gevraagde budget voor deze fase onvoldoende is dan volgt een separaat raadsvoorstel met daarin een aanvullende kredietaanvraag.

19.I001274

Gemeente Oirschot

2019 (okt-dec)		
Projectleider ³	18 uur x 12 weken x € 110	€ 23.760
Ambtelijke inzet ⁴	8 uur x 12 weken x € 100	€ 9.600
Advieskosten ⁵		€ 3.500
Totaal 2019		€ 36.860
2020 (jan-mei)		
Projectleider ³	18 uur x 19 weken x € 110	€ 37.620
Ambtelijke inzet ⁴	8 uur x 19 weken x € 100	€ 15.200
Advieskosten ⁵		€ 10.000
Totaal 2020		€ 62.820
Totaal		€ 99.680

De kosten voor het doen van nader onderzoek (fase 2) in 2019 en 2020 komen daarmee in totaal op € 99.680. Kosten voor fase 3 en verder nemen we mee als onderdeel van de definitieve besluitvorming over de toekomst van het sociaal domein mei 2020.

De financiële consequenties van de in dit voorstel gepresenteerde principe keuze bestaan voornamelijk uit uittredingskosten uit bestaande gemeenschappelijke regelingen, het afsluiten van dienstverleningsovereenkomsten en implementatiekosten. Een verdere uitwerking van deze kosten vindt plaats in fase twee.

Vervolg

Met het onderliggende principebesluit ronden we de eerste fase af. In de tweede fase vindt een verdere toetsing van (praktische) haalbaarheid en draagvlak bij beoogde samenwerkingspartner(s) plaats. In deze fase werken we de contouren van het scenario eigen regie verder uit en brengen we in beeld welke taken we idealiter zelf doen en voor welke taken we samenwerking zoeken met partners zoals de LEV-groep en de gemeente Best (en Veldhoven). We brengen daarnaast de financiële, personele en juridische gevolgen in beeld en toetsen de aanvullende voorwaarden uit het amendement. Op basis van de resultaten van deze fase kan de raad mei 2020 een definitief besluit nemen over de toekomst van het sociaal domein.

³ Externe dan wel ambtelijke projectleider (of een combinatie daarvan). Omdat bij de eventuele inzet van een interne ambtelijk projectleider reguliere werkzaamheden vervangen moeten worden via externe inhuur zijn de kosten voor een ambtelijke of externe projectleider gelijk.

⁴ Ambtelijke inzet zijnde niet-projectleider: financiën, juridische zaken, p&o, sociaal domein, communicatie

⁵ Extern advies op het gebied van juridische zaken, financiën en P&O. Daarnaast kan dit meerkosten voor de extra inzet van medewerkers van de huidige samenwerkingen betreffen voor het verkrijgen van de benodigde informatie.

19.I001274

Gemeente Oirschot

In de derde fase werken we toe naar een concreet implementatieplan. Op basis van de huidige informatie verwachten we deze fase eind 2020 af te ronden en in 2021 te starten met de implementatiefase. We verwachten per 1 januari 2022, of eerder daar waar mogelijk, volledig te kunnen werken op basis van de nieuwe situatie. Resultaten uit eerdere fases of onvoorziene omstandigheden kunnen ertoe leiden dat deze planning gedurende het traject aangepast moet worden. Over het verloop van het proces en eventuele wijzigingen in de planning informeren we de raad via de bestaande raadsklankbordgroep.

Fase	Resultaat fase	Planning
1 Onafhankelijk onderzoek toekomst sociaal domein	Principe besluit raad	jan-sept 2019
2 Vervolgonderzoek (draagvlak en haalbaarheid)	Definitief besluit raad	okt 2019 - mei 2020
3 Opstellen implementatieplan	Implementatieplan	juni – eind 2020
4 Implementatiefase	Implementatie	2021

In een eerder stadium is gesteld dat besluitvorming rondom het sociaal domein gelijktijdig met besluitvorming rondom de Strategische Kempengenda plaats zou vinden. Beide opdrachten vallen onder de paraplu van de bestuurlijke toekomst en zijn daarmee met elkaar verbonden. Op dit moment is nog niet duidelijk wanneer besluitvorming over de Strategische Kempengenda plaats zal vinden. Gezien het feit dat het maken van keuzes voor het sociaal domein op korte termijn noodzakelijk is, kiezen we ervoor de besluitvorming rondom de toekomst van het sociaal domein niet uit te stellen. Op basis van de huidige informatie kunnen we stellen dat beide trajecten meer focus gegeven aan de bestuurlijke toekomst, maar niet met elkaar interwenen. Besluitvorming kan daarom, onder de paraplu van de bestuurlijke toekomst, separaat plaatsvinden.

We hebben de in het onderzoek betrokken partners voor de zomer geïnformeerd over het collegestandpunt (raadsvoorstel) en het rapport van de Strategie Centrale aan hen beschikbaar gesteld. Na besluitvorming in de gemeenteraad informeren we de betrokken partners over dit raadsbesluit en het vervolgproces.

Bijlagen

- Rapport Strategie Centrale
- Raadsbesluit 30 oktober 2018

Oirschot, 1 oktober 2019

burgemeester en wethouders,

Carlo van Esch,
loco-secretaris

Judith Keijzers-Verschelling,
burgemeester